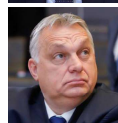

Morální pokrok z pohledu naturalizované etiky

Mgr. Petra Chudárková
Katedra filozofie a společenských věd

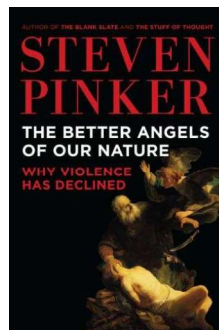
 Univerzita Hradec Králové
Filozofická fakulta

Morální regres

Otázky

- **Co se počítá jako morální pokrok?**
  - žádoucí změny, o které bylo usilováno
  - žádoucí změny bez ohledu na to, jak se staly
- **Koho se týká?**
  - individuum
  - společnost
- **Kde se odehrává?**
  - lokálně
  - globálně
- **Jaká jsou kritéria?**

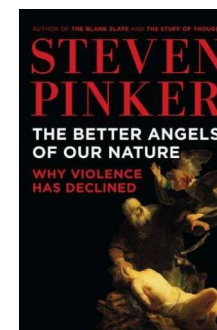
2011

1. Morální pokrok

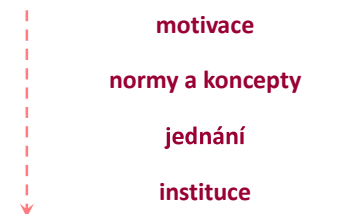
Otázky

- **Co se počítá jako morální pokrok?**
  - žádoucí změny, o které bylo usilováno
  - žádoucí změny bez ohledu na to, jak se staly
- **Koho se týká?**
  - individuum
  - společnost
- **Kde se odehrává?**
  - lokálně
  - globálně
- **Jaká jsou kritéria?**

2011

Oblasti pokroku

Kritéria morálního pokroku

- **přibližování se objektivním pravdám**
  - Michael Huemer (2015) „A Liberal Realist Answer to Debunking Skeptics: The Empirical Case for Realism“
  - předpokládá preferenci morálního realismu
- **rozšiřující se kruh**
  - Peter Singer (1981) *Expanding Circle*
  - utilitaristické kritérium
- **překonávání problémů**
  - Philip Kitcher (2021) *Moral Progress*
  - pragmatické kritérium

2. Naturalizovaná etika

METODOLOGICKÝ NATURALISMUS

- věda je jediným spolehlivým nástrojem pro zkoumání naturálního světa
- možnost revize dosavadních poznatků i samotných metod
- testování hypotéz

NATURALIZOVANÁ ETIKA

- čerpá z poznatků jiných vědních disciplín
  - evoluční biologie
  - morální a sociální psychologie
  - neuroetika
- **deskripce**
  - popis morální praxe
- **normativita**
  - přihlídnutí k faktům
  - testování v praxi
  - revize

3. Morálka

- evoluční mechanismy**
  - **přibuzenství**
    - vznik **altruismu** a empatie
  - **reciprocita**
    - tendence trestat černé pasažéry
  - **reputace**
- sociokulturní prostředí**
  - **formuje vrozené rysy jedince** – může je potlačit, nebo naopak podpořit
- genetická výbava**
- situační faktory**

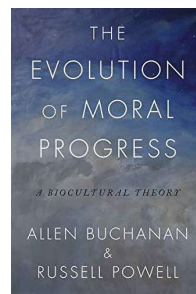
4. Pokrok v naturalizované etice

- **přibližování se objektivním pravdám**
  - Michael Huemer (2015) „A Liberal Realist Answer to Debunking Skeptics: The Empirical Case for Realism“
  - předpokládá preferenci morálního realismu
- **rozšiřující se kruh**
  - Peter Singer (1981) *Expanding Circle*
  - utilitaristické kritérium
- **překonávání problémů**
  - Philip Kitcher (2021) *Moral Progress*
  - pragmatické kritérium

Biokulturní teorie

- **tribalismus x inkluzivismus**
- lidské morální usuzování i jednání je dostatečně **flexibilní**
- skepticismus vůči morálnímu pokroku není oprávněný
- **regres** vzniká preferováním tribalismu

2018

5. Potřeba morálního pokroku

DESKRIPCE

- k morálnímu pokroku v rámci dějin **nepochybně dochází**
- **ale**: ne vždy je vývoj pouze pozitivní

NORMATIVITA

- o morální pokrok **musíme usilovat**
- pouze tak je možné zajistit, že omezíme riziko návratu k praktikám, které vedou ke snížení **well-being ve společnosti**
- **naturalizovaná etika** je vhodným nástrojem
  - poznatky o lidské morálce, testování v praxi

